

zlato trnove krone na trpečem Kristusu. Ker je podutiška cerkev novejša zgradba, je bil tovrsten križev pot vanjo lepo umeščen.

Nov križev pot smo predstavili in blagoslovili konec aprila 2016. Na ta dogodek smo povabili župljane in vse ustvarjalce Škofjeloškega pasijona. To je bil edini trenutek do sedaj, ko so bili na istem mestu zbrani tudi vsi trije dosedanja režiserji pasijona: Marjan Kokalj, Borut Gartner in Milan Golob.

V posebno zadovoljstvo mi je, da so ob tem križevem potu poleg odraslih nagovorjeni tudi otroci. Hvaležen sem gospodu Alojziju Pavlu Florjančiču, ki je ta dogodek umestil tudi v Doneske.

Tatjana Splichal

KRIŽEV POT ŠKOFJELOŠKEGA PASIJONA

1. postaja*

*Ta prvi Križ nam pomeni
Pilatušovo hišo
Kir¹ on čez Jezusa sklene
To sodbo tega Križa:
Kir Jezus k te sodbi movč²
Nas govárja na dóvžnost³
Nas velíku tugent⁴ vuči
Ner več⁵ poterpežlívost
Nas velíku tugent ...*

2. postaja

*Da kosti so gole rame
Pred velikim gajžlanjam
Vender Jezus gori vzame
Ta teški Križ z veseljam;
To pak je sturov⁶ z lubézni
Nášiga⁷ zveličanja
Deb' ta Svet skuz Križ biv rešen
Od tega ferdámanja.
Deb' ta Svet ...*

3. postaja

*Jezus s' Križam prvo pade
Od velike slabósti
Križ potáre ude slabe
Na kolénah da⁸ kosti:
Kir⁹ pade, al gori vstane
Križ ga udari na glavo
Vselej ponovi te rane
Z leto¹⁰ Krono trnovo.
Vselej ponovi ...*

4. postaja

*Kir Jezus Križ dalej vleče
V te veliki britkósti
Svojo lubo Mater sreča
V te nerveči¹¹ žalosti:
Nihdar ni obéna Mati
Sinu toku lubíla
K taki Martri ga pelati
Tudi nihdar vídila.
K'taki ...*

5. postaja

*Kir Jezus s'Križam namóre¹²
Hitru jeti¹³ po cesti
Simon Cireneus more
Pomágat ta Križ nesti:
To niso s' prave mílosti
Jezusa pomágali
Ampak s' foušh navošlívosti
Debi ga pred Križali.
Ampak ...*

6. postaja

*Sveta Veronika Serčnu
Jezuso podá ruto
Zatu je dobila srečnu
To veliko dobrúto:
Dokler je Jezus svoj obraz
Z,leto ruto obrísov
Kervávo obličje ta čas
Na to ruto zarísov.
Kervávo ...*

7. postaja

*Jezus s'Križam drugu pade,
Kdu je tega nerveč kriv?
Koker te grešne naváde
Kir je grešnik spet grešív:
Te so sturíle težávo
Na te žalosti cesti
De je Jezus tulkrat padov
Vender ottov Križ nesti.
De je ...*

8. postaja

Čez Jezusa se plākajo
Tě hčere Jeruzalem,
Milu se čezen jókajo
Kir je toku režálen¹⁴
Jezus da odgovor taki
Čezme se na plākajte
Čezvas, nu vaše otróke
Čez grehe se jókajte.
Čez ...

9. postaja

Jezus s' Križam treku¹⁵ pade
Per Kalvarje začétku
Brez vse milosti nu gnade
Mo na dajo počitka:
Spet ga postávjo na noge,
Križ dénejo na ramo,
Na rami po poti dovgi
Sture globóko rano.
Na rami ...

10. postaja

*Kir Jezusa perpélejo
Gori na hrib Kalvarijo
Njega gvant doli sléčejo
Žovč⁶ nu jesih pit dajo
De je Jezus nag, kdu je kriv
Koker naša nasrámnost,
De je pak žolčnu jesih piv
Uržoh je ta požréšnost
De je pak ...*

11. postaja

*Kir je Križ predéleč zvertan
Bo Jezus na Križ rezpet
Na živóto ves pretergan
Glih koker struna napet:
V taki grozovitni viži
Za roke nu za noge
Perbit nu rezpet na Križu
Terpi smertne nablóge.
Perbit ...*

12. postaja

*To bo s Križam vz(d)ignen gori
Jezus Križanu Jagne
Na Križu zadnič govori
Um(e)rje, nu glavo nagne:
Tukej očitnu spoznámo
Jezusovo lubézen
K(o) tako martro nase vzame
De b ta svet biv odréšen.
K(o) tako ...*

13. postaja

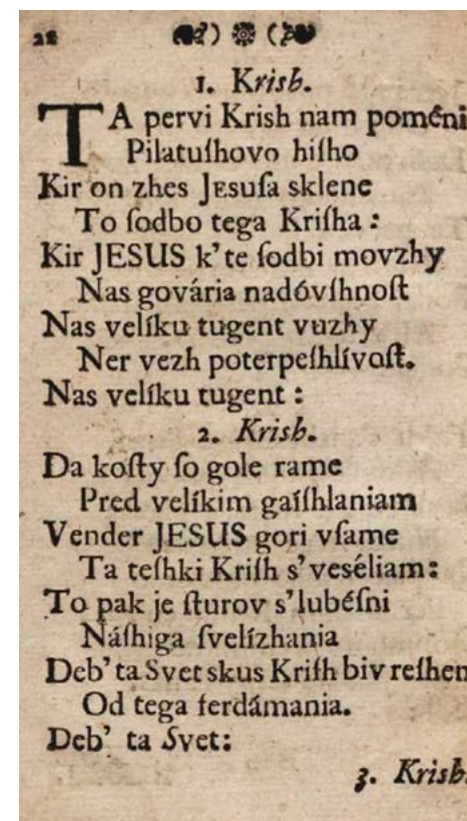
*Po smrti Jezus na čuti
Sulca na desni strane,
V Máternim serco pak teči¹⁷
Sulca, meč, nu vse rane:
Zlasti kir so nje na roče¹⁸
Mértviga položili
Čudu, de Serze na spoči¹⁹
Od žalosti nu²⁰ sile.
Čudu ...*

14. postaja

*Kir so Jezusovo telu
Noter v' grob položili
Tudi skuz to zadno delu
Zadno žalost sturili:
Žalostno Mater prosimo
Skuz nje veliko žalost
De odpustike dobimo
Nu večno Božjo milost.
De odpustike ...*

* Ludvik Kaluža, Kritični prepis »Križa«, originalnega Križevega pota Ahacija Stržinarja.

Ahacij Stržinar iz Suhe pri Škofji Loki (1616–1741), duhovnik in nabožni pisec, je leta 1729 natisnil prvo slovensko katoliško pesmarico. Med 30. upesnjenimi besedili sta tudi prva slovenska peta maša in prvi slovenski pesemski križev pot. Njegove pesmi so okorne, bil je bolj pesmar kot pesnik. Zanimiva je jezikovna primerjava obeh piscev, pravega Ločana, ki pa je večino življenja prebil na Štajerskem, in sodobnika, očeta Romualda (Lovrenca) Marušiča, avtorja Škofjeloškega pasijona, primorskega prišleka z Goriškega.

¹ kir = ker
² molči, op.
³ nas nagovarja na dolžnost
⁴ tudent, nem. tudent, žalost
⁵ verjetno narveč, torej največ
⁶ storil, op.
⁷ i uporabljajo tedanji pisci tudi kot pol-
glasnik, op.
⁸ verjetno pomeni do, op.
⁹ verjetno pomeni kjer, op.
²⁰ inu – in, op.

¹⁰ s to, op.
¹¹ največji, op.
¹² ne more, op.
¹³ hitro iti, op.
¹⁴ razaljen, op.
¹⁵ tretjič, op.
¹⁶ žolč, op.
¹⁷ tiči, op.
¹⁸ naročje, op.
¹⁹ ne počti, op.